

EVENTEMENTENSECTOR

KWETSBAAR DOOR GROTE AANTAL ZZP'ERS

Het zou een prachtjaar worden voor de evenementensector, bomvol werk met evenementen als de Formule 1 en het Eurovisie Songfestival. Het werd het slechtste jaar ooit, met vooral voor het grote aandeel zzp'ers verlies van inkomen. Maar de branche is van nature flexibel en zal het redden, voorspellen de Vereniging Van EvenementenMakers en het innovatieve boekingskantoor de Centrale.

De evenementensector miste vorig jaar 80 procent van de omzet en verloor driekwart van de mensen. Vooral de duur van de crisis trekt een zware wissel, zegt Willem Westermann van de Vereniging Van EvenementenMakers (VVEM). Het goede nieuws is: aan evenementen zal altijd behoefte blijven.

In 2001 opgericht als brancheorganisatie voor professionals in de publiekevenementenbranche behartigt de VVEM inmiddels de belangen van ondernemers voor zowel de zakelijke als de publieke markt. Grote en kleine bedrijven die de handen vaak letterlijk uit de mouwen steken voor muziekfestivals en markten, congressen en feesten. "Heel divers", zo vat Willem Westermann van het VVEM Kenniscentrum Evenementen het ledenbestand samen. Buitenstaanders realiseren zich volgens hem meestal niet wat er komt kijken bij een openluchtconcert of beurs. "Bij grotere evenementen richten we als het ware een klein dorp

in. Waarvoor ondernemers nodig zijn die tenten bouwen, riolering aanleggen, hekken plaatsen, podia bouwen, horeca bedienen, EHBO-posten bemannen noem maar op." Hij glimlacht: "En wij zijn lekker gek: we werken in de vrije tijd van anderen. Vaak in de avonden en weekenden."

Dat de evenementenindustrie een economische factor van betekenis is, blijkt uit de cijfers: de verwachte omzet in 2020 was 7,4 miljard euro, goed voor 101.000 werkenden en 68.000 voltijds banen. De coronacrisis sloeg nergens zo hard toe als hier: de omzet bleef ver achter bij de prognoses. Westermann: "We liepen 80 procent van de omzet mis. Dat is een enorme daling vergeleken met andere sectoren." Eveneens een hard gelag: Driekwart van de medewerkers raakte zijn baan of inkomen kwijt. "Eerst moest de flexibele schil naar huis: zzp'ers en oproepkrachten. Vervolgens zagen veel bedrijven zich gedwongen te reorganiseren en met minder mensen door te gaan."

Van de generieke steunmaatregelen van de overheid waren vooral de NOW en TVL belangrijk voor de kapitaalsintensieve bedrijven. Westermann merkt fijntjes op dat er van de 482 miljoen euro die de overheid beschikbaar stelde voor cultuur niets naar de evenementen is gegaan. "Voor de tweede helft van dit jaar hebben we wel een garantiefonds in plaats van de verzekeringsdekking van vroeger: als een evenement niet doorgaat en er zijn wel kosten gemaakt, kunnen we de gemaakte kosten

alsnog deels vergoed krijgen." Een apart hoofdstuk in de coronacrisis vormen de zzp'ers, waarvan de sector er met 28.000 relatief veel telt vanwege het projectmatige karakter en de aard van het werk. "Zij staan vaak in de kou als het de steunregelingen betreft", zegt Westermann. "Daar zijn we niet zo tevreden over. Ze worden bijvoorbeeld gekort als er een partner met een inkomen is of ze hebben geen recht op steun omdat ze thuis werken. Alsof je dan geen kosten hebt."

De sector mag hard getroffen zijn, bekend is ook de veerkracht. Uit sectorstudies bleek onlangs opnieuw dat naar evenementen altijd vraag zal blijven. Westermann: "Wij rekenen erop dat we in 2022 weer voluit kunnen draaien." Het vet is wel van de botten, voegt hij daaraan toe. "De reserves zijn opgebruikt. Vooral de duur van de crisis heeft ons aangetast." Sommige ondernemers zullen meer hulp nodig hebben om weer op gang te komen dan andere, denkt hij. "Ik zou de banken dan ook willen vragen niet de hele sector met een rood kruis te markeren. Onze leden zijn zo divers, met uiteenlopende kwaliteiten en financiële structuren, dat elke ondernemer verdient individueel op zijn waarde te worden geschat."

In welke vorm de evenementen straks weer opstarten zal moeten blijken. De VVEM nam vorig jaar zomer het initiatief tot Fieldlab Evenementen. In samenwerking met wetenschappers en vier ministeries wordt onderzocht hoe bijeenkomsten

Willem Westermann (VVEM): "Het vet is van de botten"

veilig kunnen worden georganiseerd. Met goede ventilatie, stoelen geplaatst volgens de regels. Westermann is ervan overtuigd dat de praktijk zal uitwijzen dat georganiseerd uitgaan niet onveiliger is dan het uitvoeren van je dagelijkse activiteiten. Hij kijkt er in elk geval naar uit. "Ik was aanwezig op een paar fieldlab evenementen en zag hoe mensen weer genoten van muziek. Wij zijn ervoor om die gelegenheid te bieden op een veilige manier. Als een onzichtbaar radarwerk. Dat moeten we blijven doen, zodat de industrie lekker kan doordraaien."

De Centrale, boekingskantoor voor evenementenfreelancers, moest "honderden freelancers afbellen". Oprichter Ann de Vries maakt zich boos over hun kwetsbare positie. "Freelancers worden gezien als een flexibele schil, terwijl zij met hun parate kennis en onuitputtelijk werkplezier écht onmisbaar zijn."

"2020 zou voor onze sector een jaar worden als nooit tevoren. Er waren nog nooit zoveel festivals gepland en wij hadden ook nog nooit zo ver vooruit gewerkt. Voor meer dan 20 festivals hadden we freelancers geboekt, we waren druk bezig met het aanvullen van onze database en het steviger inrichten van de backoffice. Al dat werk, al die uren, waren in een klap verspilde moeite. Het is een scenario waarop je je in je slechtste dromen niet kunt voorbereiden. Zo onvoorstelbaar. Daar is niets tegen opgewassen, behalve niet in deze sector gaan werken."

Wij boeken freelancers voor het werk achter de schermen van evenementen. Van alle freelancers in onze database weten we wat hen onderscheidt, hoe ze op de vloer functioneren en welke disciplines ze beheersen. Belangrijk voor ons is een eerlijke behandeling van freelancers. Prioriteit is *fair pay*, omdat dat voor veel freelancers een sleutelvoorwaarde is voor een gezondere en realistischere carrière.

Toen de pandemie uitbrak heb ik een paar maanden heel slecht geslapen. Van het ene op het andere moment kwam alles tot stilstand en sloeg een enorme paniek toe: mensen zagen hun hele inkomen wegvallen en hun toekomstbeeld lag aan diggelen. Ik sprak wekelijks mensen die af aan het glijden waren richting een depressie, dat heeft me echt enorm aangegrepen.

Je weet in het begin niet wat de perspectieven zijn. We moesten honderden freelancers afbellen en hebben van bijna geen enkele opdrachtgever een compensatie gekregen. Dat is erg zuur, voor ons als jong bedrijf, maar vooral voor de freelancers zelf. Steeds meer steun ging naar de grotere bedrijven, de freelancers zelf hadden enkel recht op een heel karige Tozo. Het was aanvankelijk bovendien erg verwarrend waarop ze precies aanspraak konden maken. Voor de TVL is er een bijvoorbeeld een ondergrens aan de vaste lasten, waardoor veel kleine ondernemers buiten de boot vallen. Een geluidstechnicus of cameraman heeft geïnvesteerd in apparatuur die moet worden afgeschreven en werkt in de schuur of hobbykamer die niet geldt niet als kantoorruimte.

Freelancers in onze sector voelen zich enorm in de steek gelaten, en dat terwijl ze straks ontzettend hard nodig zijn als er weer evenementen plaatsvinden. Ik denk dat het in de sector nog niet echt is doorgedrongen, wat voor cruciale positie zij innemen.

Omdat er vanuit meerdere kanten al werd gewerkt aan een financieel vangnet, is de Centrale zich gaan richten op het mentale aspect: opkomen voor de positie van de freelancers door verbinding en kennisdeling. We zijn 15 maart 2020 begonnen met een blog over het evenementenveld, waarin we in begrijpelijke taal vertellen over wat er speelt in de sector en over praktische zaken als verzekeringen, algemene voorwaarden en pensioenopbouw. We bouwen nu verder aan een kennisplatform, www.evenementenmensen.nl, speciaal voor evenementenmensen. Deze crisis heeft me gesterkt in mijn ambitie: een gezonde eventensector voor alle soorten freelancers.

Ann de Vries van boekingskantoor de Centrale:
"Freelancers voelen zich in de steek gelaten"

evenementenmensen.nl, speciaal voor evenementenmensen. Deze crisis heeft me gesterkt in mijn ambitie: een gezonde eventensector voor alle soorten freelancers.

De financiële zorgen zijn er nog steeds maar ze zijn lichter. Het perspectief blijft onzeker, de routekaart vermeldt niet wanneer we 100 procent opengaan. Maar de komende zomer zijn waarschijnlijk wel op kleine schaal festivals en evenementen mogelijk. In Utrecht staan bijzondere projecten op stapel, zoals toffe initiatieven bij de Werkspoorkade, RAUM, de Nijverheid en dB's en hopelijk binnenkort ook in leegstaande panden in de binnenstad. De Centrale creëert en organiseert zelf ook festivals, projecten en sociaal-maatschappelijke initiatieven. Sommige lopen gewoon door, dus daarmee houden we het hoofd boven water. We hoeven gelukkig niet van de bank te leven, maar kijken er wel naar uit om het financieel niet meer zo benauwd te hebben en weer aan de toekomst te kunnen gaan bouwen als jong bedrijf.

Ik weet dat veel freelancers her en der weer kleine klusjes doen. Al is het maar het opbouwen van een coronateststraat. Dat biedt verlichting. Maar ja, daar ruikt het niet naar verschaald bier, daar hoor je geen publiek. Alleen de rammelende hekken komen bekend voor. We verlangen weer naar live evenementen, waar we elkaar kunnen ontmoeten. Dat is voor ons allemaal een levenselixir."